

ESTABLISHED 1891.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
 THE RUTHENIAN WEEKLY
 published every Thursday by
 The Little Russian Nat'l Union
 of America
 at
 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 Subscriptions:
 per year \$2.00 To Europe
 half year 1.00 per year \$2.50
 single copy .05 half year 1.25

СВОБОДА

УРЯДОВИЙ ОРГАН Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE L. R. NAT'L UNION OF AMERICA

ЗАПОМ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
 ВИХОДИТЬ КОЖДОГО ЧЕТВЕРГА
 РИДКА
"РУСКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
 в Америці
 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 Передплата:
 на рік \$2.00 До Європи
 на пів року 1.00 на рік \$2.50
 поод. число .05 на пів року 1.25

РІК XXII.

Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 6-го серпня 1914.

Ч. 32.

|

VOL. XXII.

Jersey City, N. J., Thursday, August 6, 1914.

N. 32.

ВЕЛИКА ЄВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА РОЗПОЧАЛАСЬ.

Австрія і Німеччина проти Росії, Франції і Сербії.

Австрійські війська в Сербії. Німецькі війська перейшли границю російську і французьку.

Перші перемоги Німеччини над Росією на суші і на морі.

ВІЙНА АВСТРІЇ ПРОТИ СЕРБІЇ.

ВІДЗВА ЦІСАРЯ ФРАНЦА ЙОСИФА ДО АВСТРІЙСЬКИХ НАРОДІВ.

Відень, 29. липня. Цісар Франц Йосиф видав відозву (прокламацію) до всіх народів Австрії. У відозві представив цісар причини, які змусили його державу до збройної розправи з ворогами Австрії. Відозву кінчить цісар словами:

"Я все докладно розглянув і після совісти вибрав дорогу, яку наказує обов'язок згляду держави. Маю повне довіре до моїх народів, які в часі кожної небезпеки були готові і до найбільших жертв для оборони честі, сили, і поваги вітчизни."

"Маю повне довіре до хороброї і вірної армії і маю надію, що Всемогутий дасть нам перемогу над ворогами".

АВСТРІЯ ВИСЛАЛА 500.000 ВІЙСЬКА ПРОТИ СЕРБІЇ.

Рим, 30. липня. Австрія згуртувала над західною і північною границею Сербії 500.000 війська, призначеного до воєнної акції проти Сербії. Австрійське військо творить чотири головні армії:

1-ша армія в силі 150.000 переправляється через ріку Дунай, напроти Білгорода (на північній границі Сербії).

2-га армія в силі 100.000 знаходиться в поході з Мітрівіці (на північно-західній границі Сербії).

3-тя армія в силі 100.000 переправляється через ріку Дрину коло Сворніна (на західній границі Сербії).

4-та армія в силі 150.000 вирушила зі Сараєва.

Провід в цілій акції воєнний проти Сербії обрав шеф генер. штабу Конрад фон Гецендорф.

ПОБІДА АВСТРІЙСЬКИХ ВІЙСЬК ПІД ФОЧОЮ.

Лондон, 29. липня. На боснійсько-сербській границі коло місцевості Фоча прийшло до першої стрічки зі Сербією. Сербі втратили 800 людей, Австрійці 200. 4.000 Сербів взято в неволю.

ПЕРЕХІД АВСТРІЙСЬКОЇ АРМІЇ ЧЕРЕЗ РІКУ ДУНАЙ І САВУ.

Лондон, 30. липня. Коло Земліну розпочала австрійська армія перехід через ріку Саву під охороною огня з навісних (воєнних кораблів). З причини, що Сербі знищили міст через ріку, австрійське військо побудувало три мости на постовах (човнах) і переправило на сербську землю.

Австрійці по короткій боротьбі заборали Сербам на Дунаю два кораблі з муніцією і мінами.

БОМБАРДОВАНЕ БІЛГОРОДА.

Атени, 30. липня. Австрійська армія, яка переправилась через Дунай, розпочала бомбардування Білгорода, столиці Сербії. Австрійські гранати справчинили в місті великі шкоди. Королівська палата і багато державних будинків знищено.

ЗДОБУТЕ БІЛГОРОДА.

Лондон, 30. липня. Доходять вісті, що Австрійці заняли Білгород. Сербська залога опустила місто і подала ся в глибини краю.

БОРІТЬБА НАД РІКОЮ ДРИНОЮ.

Лондон, 31. липня. До завязаної боротьби між Австрійцями і Сербіями приєднався над рікою Дриною, куди веде головний шлях до міста Нішу. Страті по обох сторонах величезна.

ВІЙНА АВСТРІЇ І НІМЕЧЧИНИ ПРОТИ РОСІЇ.

НІМЕЧЧИНА ВИСИЛАЄ РОСІЇ УЛЬТИМАТ.

Лондон, 30. липня. В Потсдамі (в Німеччині) відбулася дня 30. липня дуже важна нарада воєнна яка тривала до півночі. Предметом наради була загальна ситуація в Європі і становище Німеччини супроти проголошення мобілізації в Росії.

Вислідом наради було вислане до Петербурга ультимат, в якому німецьке правительство поставило до Росії вимоги, щоб вона протягом 24 годин вияснила цілі заряджені мобілізації.

Ультимат містить наступні три пункти:

1. В якій цілі переводить Росія мобілізацію?

2. Чи мобілізація є звернена проти Австрії?

3. Чи Росія є готова до видання приказу в справі відкликання мобілізації?

Нота кінчить ся заявою, що на случай відмовної відповіді Німеччина проголосить супроти Росії воєнний стан і сейчас приступить до воєнної акції.

ВІДПОВІДЬ РОСІЇ.

Лондон, 31. липня. На підставі відомостей з Петербурга доносять лондонські депеші, що російський міністер для заграничних справ Сергій Сазонов вислав Німеччині відповідь на ультимат. У відповіді заявлено російське правительство, що воно зарядило тільки частинну мобілізацію та що її спинене або відкликане є неможливе.

ПОСЛІДНА ОСТОРОГА НІМЕЧЧИНИ.

Берлін, 30. липня. Рівночасно з висланем ультимата Росії виїхав на прикритті німецького цісаря арх. Ернст фон Гессен, брат царя, щоб особисто предложити цареві задоволення Німеччини.

Яко речинець на рішучу відповідь Росії назначено суботу на 12-ту годину вполудне.

З великим напруженням очікує ціла Європа відповіді. Від відповіді Росії буде залежати, чи війна обмежиться лише на Австрію і Сербію, чи прийде до загальноєвропейської війни.

ВОЄННИЙ СТАН В НІМЕЧЧИНІ.

Берлін, 31. липня. В цілій Німеччині проголошено воєнний стан. Проголошене воєнного стану уважають за-

галньо яко вступ до властивої мобілізації.

Управу залізниць обняло військо. Населення Німеччини приймало з великою радістю вість про неминучу війну з Росією. На улицах міст збирають ся великі товпи народа і вносять окліки в честь цісаря і війська.

В Німеччині оголошено заборону ввозу за границю споживних артикулів і автомобілів.

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ НІМЕЧЧИНИ.

Дня 1. серпня о год. 12-тій в полудне мінув речинець, який поставило німецьке правительство Росії в справі держання мобілізації. Замість відповіді Росії напали до Берліна вісті, що Росія зарядила загальну мобілізацію.

О год. 7.30 вечером видав німецький цісар розказ до загальної мобілізації в цілій Німеччині.

ПРОМОВА НІМЕЦЬКОГО ЦІСАРЯ.

Берлін, 31. липня. По проголошенню мобілізації і війни з Росією зібралася в Берлін величезна товпа народа, зложена з поверх 50.000 людей, і удалася під цісарську палату. Цісар появив ся у вікні і звідси виголосив півгодинну гарячу промову серед немовкаючих окліків зібраного народа. Представивши грізну небезпеку війни, закінчив цісар свою бесіду отими словами: "До послідної хвили робив я всі можливі старани, щоб ворогів онаятати і привернути мир в Європі. Війна буде вимагати від нас величезних жертв матерів і крові, але ми покажемо ворогам, що се значить, визивати Німеччину до боротьби. В Богі надія. Ідіть до церкви і молись Всемогутого, щоб хоронив наше лицарське військо".

ПРОГЛОШЕННЯ ВІЙНИ З РОСІЄЮ.

Петербург, 1. серпня. Війна виповіжена. О год. 7.30 вечером передав німецький посол в Петербурзі, граф Портелленс урядове повідомлення російському міністрові для справ заграничних Сергієві Сазонову, що Німеччина зриває всякі дипломатичні зносини і проголошує від сеї хвили воєнний стан проти Росії.

Німецький посол опустив вночі Петербург і виїхав до Німеччини.

АВСТРІЯ ВИПОВІДАЄ ВІЙНУ РОСІЇ.

Відень, 1. серпня. Рівночасно з повідомленням війни Росії Німеччиною зирвала Австрія дипломатичні зносини з Росією і вручила російському послу в Відні пашпорти до від'їзду.

АВСТРІЯ ПОКЛИКУЄ ВСІ РЕЗЕРВИ І ЗАГАЛЬНЕ ОПОЛЧЕННЯ.

Відень, 31. липня. Яко відповідь на загальну мобілізацію Росії проголосила Австрія рівномірну мобілізацію в цілій державі. Під оруже покликано всі резерви і загальне ополчене.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НАД АВСТРІЙСЬКОЮ І НІМЕЦЬКОЮ ГРАНИЦЕЮ.

Лондон, 1. серпня. Росія згуртувала над границею Німеччини й Австрії 1.300.000 війська.

Залізничний міст на шляху, який веде з Варшави до Відня, висадили Москалі у воздух.

ПЕРШІ СТРИЛИ НА НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

Лондон, 1. серпня. Російські відділи козаків перейшли в двох місцях німецьку границю. Німецькі передні сторожі відіслали напад козаків. 20 козаків убитих, 2 німецьких жовнів легко ранених.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ ГОТОВИТЬСЯ ДО ПЕРЕХОДУ РОСІЙСЬКОЇ ГРАНИЦІ.

Лондон, 2. серпня. Німеччина розділила свої сили на дві головні армії. Одна армія збирається над границею російською, друга над французькою. Німецька армія в найближшій часі перейде російську границю.

ГОЛОВНА АРМІЯ АВСТРІЇ ПРОТИ РОСІЇ.

Лондон, 1. серпня. Австрія згуртувала всі воєнні сили на північній границі Галичини, щоб разом з німецькою армією вдарили на Росію.

На полудні проти Сербії позістає австрійське військо лише в такім числі, щоб не допустити Сербів через австрійську границю.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ ЗАНЯЛА ТРИ МІСТА В РОСІЇ.

Лондон, 3. серпня. Німецьке військо перейшло в двох місцях російську границю і заняло міста: Каліш, Ченстохову і Бендзін (в Польській Королівстві).

Сильний відділ російського війська разом з артилерією хотів перейти німецьку границю коло Свинден. Москалі відперто. 30 Москалів убитих, 50 козаків взято до неволі.

РЕВОЛЮЦІЯ В РОСІЇ.

Берлін, 1. серпня. Помимо строгої цензури в Росії доходить вісті, що у Фінляндії і в Польщі вибухла революція проти Росії.

У Варшаві мали революціонери висадити у воздух цитаделю і магазини з порохом. Російські денешні заперечують вістим про революцію і подають яко причину знищення магазинів удар грому.

ВІЙНА НІМЕЦЬКОЇ І РОСІЙСЬКОЇ ФЛОТИ НА ПІВНІЧНОМУ МОРІ.

ПОБІДА НІМЕЦЬКОЇ ФЛОТИ НАД РОСІЙСЬКОЮ.

Штоггольм (Швеція), 2. серпня. Перша битва німецької флоти з російською покінчилася перемогою Німеччини. Один російський воєнний корабель затоплено. Російська флотія уткнула з поли битви і схоронилася у Фінській затоці.

Німецькі кораблі заняли російські острови Аланд.

ПОРТОВЕ РОСІЙСЬКЕ МІСТО ЛІБАВА В ОГНІ.

Лондон, 2. серпня. Воєнний німецький корабель підплив до берегів Росії

і розпочав бомбардування міста Лібава, головного порту російських кораблів. Ціле місто стоїть в полумінні.

ВІЙНА НІМЕЧЧИНИ ПРОТИ ФРАНЦІЇ.

НІМЕЧЧИНА ВИСИЛАЄ ФРАНЦІЇ УЛЬТИМАТ.

Берлін, 31. липня. Німецький посол в Парижі вручив французькому правительству ультимат. Німеччина заявила, що коли Франція не відкличе своїх мобілізаційних заряджень, приступить сейчас до воєнної акції проти неї.

ВІДМОВНА ВІДПОВІДЬ ФРАНЦІЇ І ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ.

Париж, 1. серпня. Франція не згодилася на надання Німеччині і оголосила загальну мобілізацію. В понеділок відбувся спеціальне засідання французького парламенту, а відтак наступить формальне оголошене війни проти Німеччини.

Німецький посол опустив Париж. Охорону німецьких горожан у Франції перейняв посол Злучених Держав Герік.

НІМЕЦЬКЕ ВІЙСКО ПЕРЕХОДИТЬ ФРАНЦУЗЬКУ ГРАНИЦЮ.

Брукселя, 2. серпня. На границі прийшло до першої боротьби передніх сторожів німецької і французької армії. Деякі денешні доносять, що Французи взяли в полон відділ німецької кінноти. До рішучої борби прийде в дуже короткім часі, бо по обох сторонах границі нагромаджено великі сили війська.

ВІЙНА ЛІТАКІВ У ВОЗДУСІ.

БЕРЛІН, 2. серпня. В суботу кружляли в околицях ріки Рену французькі літаки. Недалеко німецького міста Нормберґ мали Французи кидати з літака бомби: шкоди не зробили жадної.

Інші депеші доносять, що на французько-німецькій границі французький літак знищив німецький балон (систем Цепеліна), причім мало згинуті 25 німецьких жовнів, які находили ся в балонній лодці і Француз, котрий кермував літаком. Правдивість сеї вісти досі не потверджена.

ТРИ ВЕЛИКІ НІМЕЦЬКІ АРМІЇ В ЧИСЛІ 1.000.000 ЛЮДИЙ ПЕРЕСТУПИЛИ ФРАНЦУЗЬКУ ГРАНИЦЮ.

Лондон, 3. серпня. Три німецькі армії, яких силу обчислюють на 1.000.000 людей, в трох різних місцях перейшли французьку границю. Одна армія рушила через державу Бельгію, (котрої нейтральності Німеччина мимомовно протесту не признала), друга коло міста Мен, а третя недалеко міста Базель (в Швейцарії).

У Франції великий переполох, бо мобілізація ще не скінчена. Всі три армії йдуть в напрямі Парижа, столиці Франції. Німецьке військо оминуло сильні французькі кріпости над границею, і посуває ся наперед тисямисами дорогами, що у війні в р. 1870.

75.000 АРМІЯ ФРАНЦУСЬКА ПЕРЕЙШЛА НІМЕЦЬКУ ГРАНИЦЮ.

Берлін, 3. серпня. Французська армія в силі 75.000 перейшла німецьку границю в Альзасі. Проти неї єдиного німецького армія вже прийшло до стрічі. Вслід боротьби досі незв'язний.

СТАНОВИЩЕ ІНШИХ ДЕРЖАВ.

ВИЖИДАЮЧЕ СТАНОВИЩЕ АНГЛІЇ.

Англійське правительство не зробило дотепер ніякого рішучого кроку. Англійська політика „вижидання“ триває ще досі. Англійський король ще до останньої хвилі віражував Росію і Францію від війни, очевидно недовірливо в силу своїх союзників. Мобілізація флоти вивне на унічення і кожної хвилі можна надіятися, що англійське правительство зазначить ясно своє становище.

В кожному случаю належить надіятися, що вона хочби з конечности стане по стороні Росії і Франції.

АНГЛІЙСЬКІ МІНІСТРИ ВНЕСЛИ ПРОСЬБУ О ЗВІЛЬНЕННІ.

Лондон, 3. серпня. Президент міністрів сер Едвард Грей не хоче брати на себе відповідальности за наслідки війни через уділені помочи Франції та Росії. Англійські міністри мали внести просьбу о димісію (звільненні).

Про участь Англії у великій європейській війні має порішити парламент, який в тій цілі скликано на засідання. Багато англійських послів противлять війні. Вони доказують, що в теперішній війні інтереси Англії є ненарушені та що війна не може принести ніяких користей. Крім сего заносить ся на великий страйк робітників.

Переговори з Німеччиною ведуть ся даліше.

АНГЛІЯ ВИПОВІЛА ВІЙНУ НІМЕЧЧИНІ.

Лондон, 5. серпня. Останні висті доносять, що Англія виповіла війну Німеччині.

НЕУТРАЛЬНІСТЬ ІТАЛІЇ.

Рим, 2. серпня. Італійське правительство порішило зайняти нейтральне становище супроти європейської війни, як довго інтересам Італії не грозить ніяка небезпека. На кождий случай заряджено загальну мобілізацію.

ЛОЖНІ ВІСТІ АМЕРИКАНСЬКИХ ДНЕВНИКІВ.

Американські днівники в Нью Йорку подають дійсно „американські“ висті. І так у вівторок подали висті про замордоване цісаря Франц Йосифа, яку оцінили відкликали як неправдиву. Так само неімовірно була погослока, що відбулася битва англійської і німецької флоти, в якій Німці мали стратити 7 кораблів а Англії 2. Тимчасом останні висті доносять, що Німеччина веде ще переговори з Англією. Причиною розсвінаних вистей є по часті „днівникарський бізнес“, по часті ненависть до Німців.

ПАРОПЛАВБА НА ОКЕАНІ УСТАЛА.

Від дня 31. липня здержали корабельні товариства цілковито рух на морі. Кораблі, які перед кількома днями опустили пристані, відкликано телеграфічно назад.

Австрія винувата війну Сербії і внаслідок того розпочала си уже боротьба Австрії й Німеччини з Росією і Францією. До сєї боротьби вмішати ся можуть кожної хвилі інші європейські держави і готова розгоріти ся загальноєвропейська війна, яка потягне за собою мільйони жертв у людях, зруйнує матеріально поодинокі краї і перевертінє політичне анці цілої Європи. На нашім образку представлені: німецький цісар Вільгельм, російський цар Николай, відділ німецької кавалерії, відділ російських козаків, австрійський цісар Франц Йосиф і наслідник сербського престолу Александер (який тепер заступає свого батька, короля Петра).

Военні сили європейських держав.

„Цецилія“, корабель Північно-німецького Льюїда, котрий находив ся вже на середині океану, повернув по 8-днівній подорожі до Злучених Держав до пристані Бар Гарбор, Ме. „Цецилія“ везла 14.000.000 доларів до Європи і заходила обави, що з причини війни в Європі французька або англійська флота забере німецький корабель.

КЛОПІТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Європейська війна прийшла зовсім несподівано. Поверх 200.000 американських горожан, які під сию дору були в Європі, не мали вже спромоги повернути до Злучених Держав з причини перервана корабельного руху на океані.

Американські горожані находять ся в дуже прикрім положенню, бо всі банки в Європі позампані, а чеків ніхто

приймати не хоче. На останнім кораблі, який відплив з Англії, плачено за місце на міжпокладі і по \$1.000. Американські горожані в Європі складають ся переважно із заможних людей, які повиїздили до купелів. Вони віднесли ся до правительства Злучених Держав з просьбою о поміч. Правительство ухвалило виплатити на ту ціль 225.000 доларів і постарати ся о кораблі до перевозу своїх горожан.

ОСТОРОГА ДЛЯ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ З ПРИЧИНИ УПАДКУ ПРИВАТНИХ БАНКІВ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В попереднім числі нашої часописи донесли ми про ліквідацію приватного банку Швенка (Гроховського і Ко.) в Нью Йорку. В останніх днях зарядило

правительство закрити і ліквідацію дальших приватних банків (Дайч Бродерс і інших) в Нью Йорку.

Звертаємо увагу тих наших Земляків, котрі мали депозити (вкладки, ошадности) у висше згаданих банках, щоби зі своїми претензіями не удавали ся до ніяких адвокатів ані приватних агентів, але щоби зголошували ся впрод до ліквідаторів (ресерів), назначених правительством.

Всілякі агенти і адвокати користають з несьвідомости людей і купують від них претенсії, виплачуючи значно менше ніж депозити одержали би впрод від ліквідаторів. Тому належить зголосити ся до ліквідатора і чекати аж до унічення ліквідації.

Належить також припускати, що європейська війна, яка спричинила застій

у торгівлі і промислі, потягне за собою упадок деяких банків у Злучених Державах. Тому радимо льонувати свої ошадности в почтових насах ошадности, за які ручить правительство.

Рівночасно повідомляємо, що особовий рух між Америкою й Європою зовсім здержаний. Жадні корабельні товариства не продають корабельних карт і жадні експресові компанії не приймають грошей до висилки до старого краю. Стережіть ся проте обманців!

ДО АВСТРІЙСЬКИХ ГОРОЖАН ОБОВ'ЯЗАНІХ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ!

В Австро-Угорщині зарядив Його Величество загальну мобілізацію.

Тому всі, котрі є обов'язані до військової служби і до країсової оборони, мають сейчас зголосити ся у призначених стаціях.

В подібний спосіб мають зголосити ся також всі ті, що числять 37 літ або менше і належать до загального ополчення (Ляндштурм). Всі прочі обов'язані до загального ополчення мають очекати на спеціальне покликання.

Покликанням виплатять ц. і к. консуляти кошти подорожні до краю.

По кошти подорожні мають покликати зголосити ся в тім ц. і к. консуляті, який лежить найближше від їх місця побуту.

Ц. і к. консуляти в Злучених Держазах находять ся у слідуєчих містах:

Н. консуляти в Нью Йорк, Н. Й.
Консуляти в Бостон, Масс.
Консуляти в Річмонд, Ва.
Зіце-консуляти в Пенсакولا, Фла.
Зіце-консуляти в Саванна, Га.
Консулярна експозитура в Бофало, Н. Й.
Консуляти у Філадельфії, Па.
Кон. експозитура у Вілксбері, Па.
Консуляти в Пітсбурзі, Па.
Кон. експозитура в Юніонтані, Па.
Консуляти в Клівленді, О.
Зіце-консуляти в Чарлстоні, В. Ва.
Ген. Консуляти в Шінаго, Ілл.
Консуляти в Галвестоні, Текс.
Консуляти в Нью Орлеані, Ла.
Консуляти в Ст. Луїс, Мо.
Консуляти в Денвері, Кол.
Консуляти в Ст. Павлі, Мінн.
Консуляти в Сан Франціско, Кал.

Рівночасно оголосив Його Величество амністію (дарованні кари) для дезертирів і тих, що утікли перед побором військовим, коли тепер зголосять ся до консуляту і заявлять охоту вступити до військової служби. Так само й ті мають зголосити ся в консулятах по виплату коштів подорожні.

Честь і обов'язок кождого австрійського горожанина наказує стати побіч братів в рядах оборонців вітчизни.

Нью Йорк, Н. Й., 1. серпня 1914.

Др. Кароль Вінтер,
ц. і к. заст. консуля.

З причини, що в правильній плавбі на морі зайшли перешкоди, тому є обов'язком кождого обов'язаного до військовій служби сейчас подати свою адресу особисто або листовно (реджістерд) найближшому консулятові і заявити ся до відізду на случай повідомлення з консуляту.

Др. Кароль Вінтер,
ц. і к. заст. консуля.

ПОСЛІДНІ ВІСТІ З ПОЛЯ ВІЙНИ.

ЛОНДОН, 5. СЕРПНЯ. КОЖДОЇ ХВИЛІ НАЛЕЖИТЬ НАДІЯТИ СЯ БИТВІ ФЛОТИ АНГЛІЙСЬКОЇ З НІМЕЦЬКОЮ.

КОПЕНГАГЕН, 5. СЕРПНЯ. ДЕПЕШІ ДОНОСЯТЬ ПРО БИТВУ НІМЕЦЬКОЇ ФЛОТИ З ФРАНЦУСЬКОЮ НА ПІВНОЧИ ВІД ДАНІЇ.

ПАРИЖ, 5. СЕРПНЯ. НІМЕЦЬКИЙ КОРАБЕЛЬ БОМБАРДУЄ ПРИБЕРЕЖНЕ МІСТО ФРАНЦУСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ АЛЬЖИРУ (В АФРИЦІ).

СТОКГОЛЬМ, 4. СЕРПНЯ. РОСІЯ І НІМЕЧЧИНА ВИСЛАЛИ ДО ШВЕЦІЇ УЛЬТИМАТИ. ШВЕЦІЯ ПРАВДОПОДІБНО СТАНЕ ПО СТОРОНІ НІМЕЧЧИНИ.

ЦАРГОРОД, 4. СЕРПНЯ. ТУРЕЧЧИНА ПЕРЕВЕЛА МОБІЛІЗАЦІЮ АРМІЇ І ФЛОТИ, ЩОБИ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ВІЙНІ АВСТРІЇ ПРОТИ СЕРБІЇ.

БЕРНО (ШВАЙЦАРІЯ), 5. СЕРПНЯ. ШВАЙЦАРІЯ ПЕРЕВЕЛА МОБІЛІЗАЦІЮ. ПІД ОРУЖЕ ПОКЛИКАЛА ВСІХ МУЩИН У ВІЦІ ВІД 16 ДО 50 ЛІТ. ШВАЙЦАРСЬКА МІЛІЦІЯ ОБСАДИЛА ВСІ ГІРСЬКІ ПЕРЕХОДИ, ЩОБИ БЕРЕЧИ НЕУТРАЛЬНОСТІ СВОЄЇ ДЕРЖАВИ.

НАША ЧАСОПИСЬ БУДЕ ВИХОДИТИ В ЧАСІ ВІЙНИ ТРИ РАЗИ НА ТИЖДЕНЬ:
У ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ! НАЙБЛИЗШЕ ЧИСЛО ПОЯВИТЬ СЯ ВЖЕ СЛІДУЮЧОЇ СУБОТИ, ДНЯ 8. СЕРПНЯ С. Р.

3. Разметь змінити на систему пенсії жит. в
посмертні пенсії на три класи: 1.000, 500 і
250 таларів. Треба також змінити всі пенсії
такими числами, якоті є в інших держав.

НИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ
для Братств і Товариств дописування міжних вкладок, можна встати в друкарні "Свобода" по ціні 7 цнт. штука.

Адвокат і нотар
ЙОСИФ ГЕЛЛЕР
обороняє в справах кримінальних і цивільних, переписує своїм наслідком адвокатську довідку під ч. 329 іст. 10-го уряду.
ГОДИНИ УРЯДОВІ ВІД 8-8.
ДЛЯ УБОГИХ ПОРАДА ПУБЛИЧНОГО МІЖ 6-9 вечірній. 27-30
ЙОСИФ ГЕЛЛЕР, адвокат і нотар
329 E. 10th St., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 1973.

До хорих Русинів по всіх закусках
Зачутих Державі

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, спеціальний лікар зі старого краю, поручає всім терплячим Русинам, так мучилим як і жидівським своїм успішним лікарським услугам.
Лічить з найліпшими і найпопулярнішими успіхами ревматизм, всілякі недомогання жовтухи, неутраї, нирок, згублене жид, гемороїди, структуру або зважене мочового каналу, неутраї венеричні, як різномасляні наслідки тайних недуг, неутраї сирі, різні затримки крові і т. д.
Докожує всілякі найліпші операції жидів, жидів і жидів в своїм офісі або в домі пацієнта, спеціально не на проханням при допомозі спеціалістів з Відня.
Сей би хотів не міг прийти особисто, нехай опише листом з повним довір'єм свою недугу, а відстані совісно і безплатно порадю.
На відповідь зашлють поштовою марку.
Др. В. НОНЕНБЕРГ
304-2nd Ave., (між 17 і 18 ух.), NEW YORK CITY.
Години офісу: щодня від 8-ої рано до 8-ої вечір. — Поради даром.

В друкарні "Свободи" можна набути дуже гарну штуку п. 3:
"СВЕКРУХА"
Ся штука надається для аматорських вистав. Осіб виступає сім.
ЦІНА ЗА 7 ПРИМІРНИКІВ враз з пересилкою \$1.50. Поодинокі 25 цнт. Замовляйте:
"С В О Б О Д А"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ДЯКО-УЧИТЕЛІВ!
З нагоди ювілею Т. Шевченка, видав я (літографічно) дві пісні на 4 голоси (мішаний хор).
1) "СПІВАЦІЯ ДОБРАНИХ НА СМІТ. Т. ШЕВЧЕНКА", партитура 75 цнт.
2) "ПОСЛАНІСЬ", партитура 40 цнт.
Обі пісні разом лиснають за надісланням \$1.00.
3) СЛУЖБА БОЖА, на чотири голоси (хор мішаний) збірник нових композицій, як також мало знайомих хорам (партитури) \$2.50.
Моя адреса:
MICHAEL BILANSKY
336 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.

ШКОЛА АКУШЕРІ!
ЖІНКИ! Учуться акушерству в нашій школі або у себе в домі. Наука в російській або польській мові. По скінченню класу дають диплом. Лічимо успішні всілякі хороби жидів, жидів і жидів, а особливо сирі хороби. Адресуйте:
Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 14th St., Dpt. 5, New York, N. Y.
Telephone: Stevesant 933.

R. J. Glick Агент встановлений від огля.
Офіс знаходиться в 1-м в **WILLIAM McCONNELL BUILDING** SHAMOKIN, PA.

Русини Пітсбурга!
Чи Ви знаєте що гроші, то сила?
Старайтеся свої мішати та мішати складати свої ощадності в стійкій банці на рівні вулиці 21-й Carson і 14-ої.
Сей банк є одним з найстаріших і найкращіших банків, що підтримують Ваші ощадності. У нас складаються гроші церковні, братські, сирітські і жидів. Кожен, хто має у нас гроші, отримує на балансі свій стійкий контрольний лист.
Продано КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ, на найліпшіх ліній, а ГРОШІ до право вислано по поштовій кур'єр.
German Savings & Deposit Bank
cor. 14th & Carson Sts., South Side Pittsburgh, Pa.
Н. Р. Рот, през. А. П. Міллер, кас. О. Бучач, уряд. банк.

ХОРІ ЛЮДИ! Чи страшили Ви терпіння, яке мали з причини Вашої недуги?
Дань за дном, тиждень за тижнем, місяць за місяцем, рік за роком, займаюсь ліченням хорих людей. Представте собі, кілька хорих я уже вилікував, а кілька хорих укріпив життя. Коли Вам життя надійшло через пробоване так званих ліків і відчуваєте, що з Вами все гірше, а такмі разі сейчас зверніть ся до старого опитного спеціаліста.
Він дасть Вам даром порадю, що Вам робити, щоб спасти життя і обяснить Вам недугу. Лічу уже 20 літ з найліпшим результатом всі недуги, як: безсиле, затримане кров, гемороїди, білий жовтух, серця, легкі, печінки, почок і т. д. Для недуг полових і нервових маю більш знані електричні апарати і Х-лучи, за допомогою яких перетворюю Ваші внутрішні органи. Не кождий доктор має ці апарати, а такмі, що суті дороги. Хемічне досліджування мочи. На відкладках до завтра, а сейчас приходьте до записного лікаря: 27-й
Dr. L. LANDES
140 East 22nd St., New York, N. Y., betw. 3rd & Lexington Ave.
Приймає хорих в години: від 10-ої рано до 8-ої вечір, а в нічлі від 10-ої рано до 4-ої пополу. — Поради даром.

ЧИ ВИ ЄСТЬЕ СЕКРЕТАРОМ ТОВАРИСТВА АБО БРАТСТВА?
Наколи так, а Ваше Товариство чи Братство потребує американського або народного прапора, церковних хоругв, лент, відзнак, шапок або що иншого, замовте се від нас, а зробивши так, Ви замовляєте впрост від фабриканта і ми не лиш так говоримо, але дійсно виробляємо всі тоті річи, які продаємо.
Ліпший матеріал, гарнійша робота і дешевші ціни як де-інде.
Бези жадаєте нашого каталогу, ціні або оригінальних вірців, напишіть до нас, а ми виплемо Вам се все даром. — 34
EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, N. Y.

НАЙЛІПША ПОРА ОГЛЯНУТИ ТЕПЕР УРОЖАЇ НА ФАРМАХ В МІЛВІЛ!
Хто має намір стати господарем на класній фармі, нехай приїде тепер до Мілвілі! Яраа тепер найліпша пора оглянути землю і оцінити її вартість після зборів, які мають ті люди, котрих фарми стоять вже під управою.
Земля на Першій Русній Колонії в Мілвілі надає ся передівсім під управу ярин. З огляду на се, що фарми положені недалеко великих міст, тому і збут ярини легкий а ціни корисні. Хоч в цілім краю панує тепер безробіття, що фармери в Мілвілі на безробітті не паріають, бо в місті Мілвілі в фабриках і роботу знайти не тяжко.
Чимало й наших земляків побудувало вже гарні доми (не панди) і розвели вже краще господарство на своїх фармах. Неодні з них може похвалити ся дуже добрими урожаєм.
Перехвалювати землі в Мілвілі ми не думаємо. Приїдьте! Власними очима огляньте фарми і урожаї, та самі після сего оцініть вартість землі! Ми певні, що сейчас без довшого надумання забудете фарму!
Одно лишне робимо застереження: Напою ціною з агуртувати в Мілвілі наших чесних Земляків і утворити велику колонію Русинів. Тому перобам, які привикли до легкого і гулячого життя, приїждати до Мілвілі не радимо; таким наша компанія землі не продасть!
ЦІНА ФАРМИ НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКА! СПЛАТИ ДУЖЕ ДОГІДНІ!
П'ЯТ-АКРОВА ФАРМА КОШТУЄ ВСЕГО \$100.00. Щоб дати нагоду Землякам легко набути фарму на власність, продаємо їх на надзвичайно низькій ціні: ЗАДАТОК В ГОТІВЦІ ВСЕГО \$200.00, А РЕШТУ РОЗПЛАЧУЄМО НА МІСЯЧНІ РАТИ ПО \$1.00 ВІД ОДНОГО АКРА. Хто хоче, то може купити фарму, які числять більшо ніж 5 акрів. ДЛЯ ЛЮДИЙ, ЩО МАЮТЬ БІЛЬШУ ГОТІВКУ, МАЄМО НА ПРОДАЖ БОГАТО ФАРМ ВЖЕ ГОТОВИХ ВРАЗ З БУДИНКАМИ, ГОСПОДАРСЬКИМИ ЗНАРЯДАМИ І ІНВЕНТАРЕМ — В РІЗНИХ ЦІНАХ І В РІЗНИХ РОЗМІРАХ.
Перед приїздом пишіть на адресу менеджера компанії, п. Василь Матокан, 326 W. Main St., Millville, N. J. Надзвичайні дні: субота, неділя і понеділок. Устережіть ся всяких розмов і підступних агентів а поспішайте до офісу компанії.
АДРЕСА ОФІСУ В ФІЛАДЕЛФІЇ:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
DREXEL BUILDING, 5th and Chestnut Sts., PHILADELPHIA, PA.
АДРЕСА ОФІСУ В МІЛВІЛІ:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
MILLVILLE TRUST BUILDING, 19-20 High Street, Millville, N. J.

— 42 —
— 43 —
— 44 —
— 45 —
— 46 —
— 47 —
— 48 —
— 49 —
— 50 —
— 51 —
— 52 —
— 53 —
— 54 —
— 55 —
— 56 —
— 57 —
— 58 —
— 59 —
— 60 —
— 61 —
— 62 —
— 63 —
— 64 —
— 65 —
— 66 —
— 67 —
— 68 —
— 69 —
— 70 —
— 71 —
— 72 —
— 73 —
— 74 —
— 75 —
— 76 —
— 77 —
— 78 —
— 79 —
— 80 —
— 81 —
— 82 —
— 83 —
— 84 —
— 85 —
— 86 —
— 87 —
— 88 —
— 89 —
— 90 —
— 91 —
— 92 —
— 93 —
— 94 —
— 95 —
— 96 —
— 97 —
— 98 —
— 99 —
— 100 —

ПЕТРО ЯРЕМА
руський погребник
виповчає керчі на вівся, хрестяни і всякі други вабави.
115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2568.

LOXOL
Pain-Expeller
42% ALCOHOL
FABRICATED IN NEW YORK

Не тратьте надії!!!
ПРОФ. ДАЙЧ, ДР. МЕДИЦИНИ
нотарій був у шпиталі Дмит Ісус і Сь. Дук.
Однією правдиво руський доктор (без таємниці) лічить особисто і дуже уміркованою заплатою, дуже уважно і дбайливо, мушкетерським і дбайливим. Приймає хорих і недужих, середі і півночі до 8-го год. вечером: вівторки, четверги і суботи від 11-го години рано до 6-го вечером: в неділі і свята до 4-го по-роду дня.
DR. C. DEUTSCH,
229 East 14th St., New York City.
Тел.: Stuyvesant 933.

Д ра Ріхтера
Pain-Expeller
Усуває всякі болі як: ревматизм, подагру і невралгію. Є помітним средством проти паралізує суставів і мускулів, як також на звязання і легкі раши. Скоро усуває переохолоду, інфекцію і болі горла. Запобігає запаленню легких, усуває докучливі болі грудий, голови і зубів.
Чотири до п'ять крапель до одної склянці води, усуває корчі жовудков і але травлення.
Сей правдивий лік знаходять ся тільки в такій коробці, яка тут представлена.
Вистерігайтесь численних наслідувань.
25 і 50 цнт. бутелька у всіх аптеках.
F. Ad. Richter & Co.,
74-80 Washington St., New York, N. Y.

15 ДОЛЯРІВ ДАРОМ!!!
Хто хоче одержати гарний гварантований на 10 літ грамофон 35 долларів за \$20.00 і 32 штун найгарніших руських пісень і музики на тижневу сплату по 50 цнт., нехай напише зараз до нас а ми сейчас пришлемо Вам сей гарний грамофон, а если будете з сего грамофону задоволені, то будете сплачувати по 50 цнт. тижнево. Не вдоволились, то не будете платити.
ХТО ХОЧЕ МАТИ \$15 ДАРОМ нехай пише зараз до нас, залучаючи марку на перешлю.
STANDARD PHONOGRAPH CO.
343 E. 9 Street, New York, N. Y.

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ для Братств і Товариств до вписування місячних вкладок, можна дістати в друкарні „Свобода“ по ціні 7 цнт. штука.
Жерело здоров'я.
Проф. ОВЕН переконав ся, що люди терплять і не є в силі позбутись терпіння тому, бо удають ся до докторів, не посідаючи практики, або до антикаріа, які не мають права на лічення. Щоб використати ліки, треба певно ухитись до доктора-спеціаліста, котрий посідає днсьом науку і обширну практику.
Проф. ОВЕН має не лише днсьом спеціаліста, але і обширну 34-літню практику, яку набув через часто лічення і в Лондонським і в людським організмом до того степеня, що нема для него недуги, якої він цікавиться не вилічить би, з якої то причини люди і називають його шутку і відомості „ЖЕРЕЛОМ ЗДОРОВ'Я“.
Гварантує він за цілковите вилічення звичайних, есепілікованих і хронічно-застарілих недуг.
СЕКРЕТНІ МУЖЕСЬКІ І ЖЕНСЬКІ НЕДУГИ. — Нема слабшого якого Проф. ОВЕН в короткім часі не вилічить би а всерйозної недуги. Нема доктора в Америці, який отримав би тільки подяку за цілковите вилічення, як Проф. ОВЕН.
Дякото, якомога домагає Вам як-небудь недуга, се ознайомте її докладно, з увагою і припішіть на адресу:
Prof. OWEN, M. D.
221 E. 17th St., Dep. Y. NEW YORK, N. Y.
Ті, котрі хочуть бути лично оглянені, можуть приходити: В будні дні від год. 10-ої рано до 5-ої вечер. У вівторки і п'ятницю від год. 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділі і свята від 10-ої рано до 1-ої пополудні.
26---31

СПРОБУЙТЕ НАШОГО ФОНОГРАФУ З МІСЯЦІ БЕЗ ПЛАТНО!
Коли він не буде таній, як ми представляємо, то зверніть на нас. Ся проба не буде Вас коштувати ані цента. Тисячі наших нострумів пересвідчилися, що наш фонограф є чайнішим.
Гварантія на 15 літ.
25 і 50 пісень даром.
Продаємо всі наші звичайні фонографи на сплату по \$1.00 місячно. Також продаємо за готівку наші спеціальні фонографи.
Можете купити у нас фонограф дешевше як деінде, бо ми є самі фабрикантами.
Пишіть до нас, а ми вишлемо Вам сейчас гарний ілюстрований каталог.
ROYAL PHONOGRAPH CO.
91 E. 4th St., Dep. 5. NEW YORK, N. Y.

ВИШЛЕМО ДАРОМ ОКАЗОВЕ ЧИСЛО „СВОБОДИ“ КОЖДОМУ,
хто подасть нам свою докладну адресу. Коли в якій місцевості, де живуть Русини, хотів би хто зайнятись приєднуванем передплатників до нашої часописи, такий дістане в нагороду книжочки вартості 50 цнт. від цілорічної передплати, а за 25 центів від піврічної. Крім сего, ймя буде оголошене у списі агентів „Свободи“.
Тиссь до: „SVOBODA“, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕНЕ
Долучаємо тепер дуже ВАРТІСНІ КУПОНИ до

HASSAN
ЦИГАРЕТОК
„The Standard of America“

Знаменита сорта — Низька ціна — Чисті приємні і пахучі

Сей купон знаходиться в кожній пачці.

Valuable Presents	
Williams' Starling Stick, 100000	best quality
Williams' Talking Powder, 25	best quality
Pocket Knife, 25	2 steel blades, steel handle
Razor, imported best steel, 40	Safety Razor, "Colgate", with 6 blades
Gun Metal Cigarette Case, 50	30 hour time
Pocket Knife, pearl handle, 100	2 steel blades, finest quality
Watch, Gormley, 125	

— Моє життя виходить ся в руках божих, — одгукнувся до голосу Кармелюка.
— Кармелюку вийди! Зв'язати! Я тобі покажу! Забави! — закричав, гудючи нотами, Пигловський.
Двох коників кинулись на Янка, но він затримався на мить, що оба полегли на бок і не устояли ся на ногах.
— Що чортів! — зашипів Демостен.
— Дивись, кармелюку! Тривай! — закричав Пигловський, розкатувавши до послідньої степеня похитання супротивника хвоста.
На знак кінчення підкожно кількох людей з найближчих.
Кармелюк збів до тої стіни, що і туби його стави цілковито біл.
— Раді Бога, пане! — промовив він глухим голосом. — Що хочеш — робити: ти подиви мене дупи... Тільки раз може на мене підняти ся рука, тільки раз...
— Ти ще будеш мені науку давати? Чого ти ставиш? — крикнув Пигловський на кармелюка. — Вадити його!
Кармелюк кинув ся першим на Кармелюка. Вадити енергійно у вогу, но Кармелюк з такою силою схопив кармелюка за руку, що він упав на коліна зі страсним криком.
Сей поступок Кармелюка викликав серед панств сягале недовірство. Вет задушлив зразу, мов ті-зго розлючених чмелів. А пан Хойнашківський, перелюблений не на жарти, неважливо утік аж пид дів, до коней.
— Зв'язати хлопця на смерть! — гукотів ного-ма Пигловський.
Они Кармелюка блиснули дивним огнем.

— То хто до мене підступив перший? — сказав він поволі, но в тоні його голосу звучала така грозба, що конюхи, які знали добре силу Кармелюка, поддали ся назад.
— Але то правдивий бунтар! — крикнув пан Янцевський. — Він збунтує нам всі села...
— О, так, так, вельможні панове! — застогнав кармелюк, підтримуючи свою вишклену руку. — Він бунтує, цілий округ, він готов і до ноза кзати ся... Се прямо розбійник...
— Програти його до чорта! — роздали ся до-вог гнівні голоси.
— Хто таку гадку кинує? — сказав Пигловський, приведений словами кармелюка до великого суму. — Зв'язати в кайдани розбійника... і відставити на Сибір!
— Не тривожтесь, пане, — шепнула ніжно пані Доротея. — я куплю хлопця.
— Пані! Погадайте... Він ще підкалить вам стирні!
— Не бою ся! Треба уміти обходитись... так і мідяки прилучують. Я дам вам за сього хлопця п'яру моїх собак.
— Прегарно, — згодив ся Пигловський, витягнувши руку до Доротеї. — Нес ліпший від хлопця.

— Коли Маріяна почула про подорож Кармелюка, прибігла мов бжезальна у панський двір і ридати, упала до ніг свого дорогого чоловіка. А під не в силі був стояти із зворушення: у нього від-няло ноги. Вся дярня обступила нещасливу сі-мя, так пошкандо, так несправедливо розбиту на-вкш хвилюю бешеного панського гніву. Жін-

п'ять того сжасного воєва. Доротея закричала тив свого мужа.
— Сидхай, Вино, — звернувшись вона різ-остро до нього. — Чого ти так неважливий Янка? Цяк ти не знаєш, що він торкає пороху, з ним треба обходити ся ласкаво, не з пильком... При-такує собі, як він залив, що навіть пийненим не вистаєть ся...
— Ох, як се можна забути, люборо, — зітхнув Хойнашківський. — тому-то я завжди в траурі... На-зкого чорта кинула ти того сжасного дивака? — пуга Доротея. — Ну тай тоєподар з тебе! За па-ру собак дістати такого хлопця! Побавили, тільки описи везуть за нього!
— Ох, щоб лиш се було скоро — зітхнув Хой-нашківський, та снується ще в думину.
— Чого скоро? Ех страхоту! — розпина-лась Доротея. — Та він і в тоєподарстві і в тоєпо-дінєсе нам велику користь.
— Я тільки кажу до того, що чим скорше по-будиш ся його, тим більше хвоста. Вказового за-ного проши, купуючи знов двоє хвостів, продало тих, а купуючи троєх, оттак, як торкують євнари.
— Сидхай, — крикнув різко на мужа До-ротей. — коли ти так дурний, що і самий своїй користі не розумієш, то мовчи. Кармелюк оста-єть ся у нас — бо така моя воля!
Пан Хойнашківський, названий нещасливим ти-ком життя, промовчав ще несправді і болячи-во і виїшов з кімнати. А Кармелюк, пам'ятаючи на обіцянку Доротеї, старав ся вести ся як уно-дисті, турбуючи ся за Троху, велі присилити в одини-говно. Доротея подивляла ся, люблячи, в одини-